אמר לך ההוא אבנטו של כהן גדול לא זה הוא אבנטו של כהן הדיוט ולמאן דאמר אהרן ואח"כ בניו והכתיב וחגרת אותם אבנט (א) אמר לך ההוא קמ"ל אבנטו של כהן גדול זהו א)אבנטו של כהן הדיוט ויחגור אותו (ב) אבנט ויחגור אותם למה לי שמע מינה אהרן ואח"כ בניו ובבת אחת מי משכחת לה לא צריכא דאקדים: מפרישין כהן גדול וכו': למה מפרישין למה מפרישין כדקאמרי' אי לר' יוחנן כדאית ליה אי לריש לקיש כדאית ליה הכי קאמר מביתו למה פירש תניא ב)ר' יהודה בן בתירה אומר שמא תמצא אשתו ספק נדה ויבא עליה ג)אטו ברשיעי עסקינן יא)אלא שמא יבא על אשתו ותמצא ד)ספק נדה אמרוה רבנן קמיה דרב חסדא כמאן כרבי עקיבא דאמר ה)נדה מטמאה את בועלה דאי רבנן הא אמרי ו)אין נדה מטמאה את בועלה אמר להו רב חסדא אפילו תימרו רבנן ע"כ לא פליגי רבנן עליה דר"ע אלא באחר אחר אבל בחד אחר מודו ליה אמר ר' זירא שמע מינה בועל נדה אינו כנדה וטובל ביום דאי אמרת בועל נדה כנדה אימת טביל בליליא למחר היכי עביד עבודה והא בעי הערב השמש אלא לאו שמע מינה בועל נדה אינו כנדה רב שימי מנהרדעא אמר אפי' תימא בועל נדה כנדה דמפרשינן ליה שעה אחת סמוך לשקיעת החמה מיתיבי י)כל חייבי ג)טבילות טבילתן ביום נדה ויולדת טבילתן בלילה נדה אין בועל נדה לא נדה וכל דאתי מרבוייא מיתיבי ז)בעל קרי כמגע שרץ בועל נדה כטמא מת מאי לאו לטבילה לא לטומאתן טומאתן בהדיא כתיב בהו האי טומאת שבעה כתיב ביה והאי טומאת שבעה כתיב ביה

אלא

אמר לך ההוא אבנטו של כהן גדול לא זהו אבנטו וכו'. כלומר לעולם קרא דלוואה דווקא בבת אחת ובעשייה דפליגיהו ללמדנו בא שאין האבנטים שוין שנאמר במעשה האבנט של כהן גדול (שמות לט) ואת האבנט שש משזר תכלת וארגמן למדנו שהוא של כלאים דשש כיתנא ותכלת עמרא ואבנט הבנים לא פירש הכתוב ממה היו ואשמועינן הכא דאבנטו של כהן גדול לא זהו אבנטו של כהן הדיוט שזה של כלאים וזה של בוץ: **וזהו אבנטו.** כלומר שניהם של כלאים: **ובבת אחת מי משכחת לה.** שיהא משה לבדו חוגר חמשה בני אדם כאחת: **לא צריכא דאקדים.** לא בבת אחת ממש קאמר אלא זה אחר זה אבל בסדר אחד היו ולא הפסיק בגד אחר בנתיים הלביש לאהרן כל בגדיו ולא חגר אותו אבנט ואח"כ הלביש את בניו מכנסים כתונת ומגבעת ואח"כ נטל את האבנטים וחגר את אהרן ואח"כ בניו. ולמאן דאמר אהרן ואח"כ בניו כשכתבו האמור בעשייה ויתן עליו את הכתונת ויחגור אותו באבנט וילבש אותו את המעיל ואח"כ ויקרב (ג) את בני אהרן וילבישם כתנות ויחגור אותם באבנט ודברי הכל לאהרן תחילה קודם שהתחיל לבניו: **אי לר' יוחנן כדאית ליה.** דיליף ממלואים אי לרשב"ל כדאית ליה דיליף מסיני: **מביתו למה פירש.** מאשתו למה פירש תבא אשתו עמו שם שהרי על כרחך לשכת פרהדרין לא היתה קדושה שאין ישיבה בעזרה אלא למלכי בית דוד כ"ש שכיבה: הכי גרסינן **תניא רבי יהודה בן בתירה אומר שמא תמצא אשתו וכו':** **ברשיעי עסקינן.** שיבא על ספק נדה: **אלא שמא יבוא על אשתו ואח"כ תמצא ספק נדה.** שתמצא דם על הסדין שקנחה בו ואין ידוע אם בשעת ביאה היה בה דם זה או לאחר ביאה ובועל נדה טמא שבעת ימים ויהא אסור לבא במקדש ביום הכפורים: **כמאן כרבי עקיבא דאמר הרואה דם מטמאה את בועלה.** למפרע כל מעת לעת כשם שגזרו שמטמאה טהרות מעת לעת למפרע. ופלוגתייהו במסכת נדה בפרק כל היד (דף יד.) והכי תנן דרך בנות ישראל משמשות בשני עדים אחד לו ואחד לה נמצא על שלו טמאין שניהן כל שבעה דודאי היה דם בשעת ביאה שאין דרך האיש לצאת ממנו דם נמצא על שלה אותיום והוא לשון מיד בלשון יוני שקנחה כפרישת יציאת השמש מיד טמאים ודאי נמצא (ד) לאחר זמן כלומר שהרחיקה בדיקה טמאים מספק ואיזהו אחר זמן כדי שתרד מן המטה ותדיח את פניה של מטה ואח"כ מטמאה מעת לעת ואינה מטמאה את בועלה והכי פירושה ואם יותר מכאן שהתה לבדוק ואח"כ בדקה ומצאה הרי היא כשאר נשים לטמא למפרע טהרות של מעת לעת ואינה מטמאה את בועלה שלא גזרו טומאת מעת לעת לענין טומאת בועלה ר"ע אומר אף מטמאה בועלה: **אלא באחר אחר.** ששהתה יותר מאחר זמן שהזמן אותיום ואחר זמן לאחר אותיום בתוך כדי שתרד ותדיח כדקתני איזהו אחר זמן והתם קתני טמאים מספק ולא פליגי עם ר"ע ובאחר אחר זמן פליגי כדקתני ואח"כ מטמאה את בועלה א) מעת לעת אבל בחד אחר בתוך אחר זמן דהיינו בתוך כדי שתרד מודו: **ש"מ.** מדקתני מפרישין שבעת ימים ואוקימנא טעמא משום חשש טומאת נדה: **בועל נדה אינו כנדה.** שאסורה לטבול בשביעי עד הלילה אלא טובל בשביעי ביום הלכך לא בעי פרישה אלא שבעת ימים ואם בא על ספק נדה ביום הפרישה מונה מקצת היום ככולו כנדה וטובל ערב יוה"כ שהוא שביעי ביום ומעריב שמשו ונכנס במקדש ביוה"כ: **דאי ס"ד בועל נדה כנדה אימת טבל.** זה אם בא על נדה ביום פרישתו בלילה דיוה"כ למחר היכי עביד עבודה: **סמוך לשקיעת החמה.** שמונה ימים לפני יוה"כ והאי דקרי ליה שבעה דמשום ההוא פורתא לא חשיב ליה וטביל אור של ערב יוה"כ ועביד למחר של ערב יוה"כ הערב שמשו: **כל חייבי טבילות טבילתן ביום.** כדיליף במסכת מגילה (דף כ.) מוחטאו ביום השביעי ורחץ במים וגו' (במדבר יט): **נדה ויולדת טבילתן בלילה.** נדה דכתיב (ויקרא טו) שבעת ימים תהא בנדתה כל שבעה ויולדת כימי נדת דותה תטמא (שם יב): **בעל קרי כמגע שרץ.** לטבול ביום טומאתו כדאמרינן בפרק אלו דברים בפסחים (דף סו:) ובועל נדה כטמא מת לטבול ביום שביעי אלמא טובל ביום: **לא לטומאתן.** בעל קרי כמגע שרץ לטומאת ערב וראשון לטומאה בועל נדה טומאת שבעה ולא הטומאה כטמא מת: **האי טומאת שבעה כתיב ביה.** ותהי נדתה עליו וטמא שבעת ימים (שם טו):

שמטמא

אמר לך אבנטו של כהן גדול לא זהו אבנטו כו'. וא"ת היכי דייק מדכתיב אותו הכתיב נמי אותם ומאותם נימא שהאבנטי' שוין וא"כ קרא לא כמר דייקי ולא כמר דייקי וי"ל סברא הוא לאוקמא קרא דואת האבנט תעשה שש משזר וגו' בכהן גדול דווקא כיון דשאר בגדיו היו נמי דכלאים אפוד א)(ומעיל) אבל הדיוט דכל שאר בגדיו דבוץ נימא נמי אבנטו דבוץ ואשכחן נמי כי האי גוונא כהן גדול ביום הכפורים לפי שהיו שאר בגדיו דבוץ היה נמי אבנטו דבוץ וה"ר מנחם מיואני ז"ל פירש דנפקא ליה מג"ש דרוקם רוקם דכתיב בואתה תצוה ב)ואת האבנט תעשה מעשה רוקם ובכהן גדול איירי מדכתיב ולבני אהרן תעשה כתנות ועשית להם אבנטים ומגבעות אם כן קמא דכהן גדול ובפרשת פקודי כתיב בשעת עשייה ואת האבנט שש משזר תכלת וארגמן ותולעת שני מעשה רוקם וילפינן בגזירה שוה דכמו דאותו רוקם כלאים הוה כך ואבנט תעשה מעשה רוקם שכתב בכ"ג כלאים הוה אבל באבנט של כהן הדיוט לא כתב רוקם ולמאן דאמר דתרווייהו של כלאים משוה להן מדכתיב אותם:

מביתו למה פירש. פי' רש"י תבא אשתו עמו שם שהרי על כרחך לשכת פרהדרין לא היתה קדושה ס)שאין ישיבה בעזרה כ"ש שכיבה וקשיא לן דנהי דלא קדישא בקדושת עזרה מ"מ כהר הבית היתה דאמרי' בפרק פרת חטאת (זבחים דף קטז:) דכל הר הבית מחנה לויה הוא ובעל קרי אינו רשאי ליכנס במחנה לויה דאמר בפסחים פרק אלו דברים (דף סז:) זב וכל זב לרבות בעל קרי אלא יש לפרש מביתו למה פירש הוה לן למימר שיפרישוהו למחילה אחת בהר הבית דאמרי' פרק כילד צולין (שם דף פו.) דמחילות לא נתקדשו:

סיפא

מסורת הש"ס

א) [לקמן יב. סע. חולין קלח. תמיד כו: ע"ש], ב) [לעיל ג: תוספתא' רפ"א], ג) [יבמות לג: כתובות קה. קידושין לג. גיטין לג:], ד) [עי' תוס' נדה טו. סד"ה אמר רב כו'], ה) [נדה יד.], ו) לקמן פח. ע"ש פסחים לג: שבת קכא., ז) פסחים סו: [זבים פ"ה מ"א], ח) [צ"ל וחושן], ט) [צ"ל ואבנט].

הגהות הב"ח

(א) גמ' אבנט אהרן ובניו אמר לך: (ב) שם ויחגור אותו באבנט כצ"ל: (ג) רש"י ד"ה לא צריכא וכו'. ויקרב משה את בני אהרן וכו' אותם אבנט כצ"ל: (ד) שם ד"ה כמאן כו' ודאי נמצא על שלה לאחר זמן כו' שהרחיקה בדיקתה וכו' ומצאת דם הרי:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה מביתו וכו' שאין ישיבה בעזרה. עיין לקמן דף ח ע"ב תוס' ד"ה דלמא:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] ברש"י ד"ה אלא כאחר אחר וכו' ואח"כ מטמאה את בועלה. נ"ב ר"ל משום מגע וכדאיתא בנדה דף ט"ו ע"א:

מוסף רש"י

אבנטו של כהן גדול. של כל ימות השנה היה של כלאים כדכתיב (שמות לט) ואת האבנט שש משזר ותכלת, לא זהו אבנטו של כהן הדיוט. שההדיוט של בוץ (לקמן יב.) לאו: אבנטו של כהן גדול ביום הכפורים שהוא של בוץ, לא זהו אבנטו של כהן הדיוט, דשל הדיוט כל השנה של כלאים (לקמן סט. וחולין קלח.). זהו אבנטו של כהן הדיוט. כל ימות השנה, ואין כלאים כבגדי כהן הדיוט (שם ושם).

תוס' ישנים

מביתו למה פירש. פי' הר"י בשם רבינו שלמה מביתו למה פירש ילך לביתו לאחר תמיד של בין הערבים וישמש מטתו ויטבול שעה אחת קודם שקיעת החמה ויעריב שמשו ויבוא בלשכה דהא נמי אהרן לן במחנה לויה שעה אחת שהיה המשכן מפורק כמו כן משמע בירושל' דקאמר דאיצטריך דבן בתירה ודר' יוחנן דאי מדרבי יוחנן ה"א שיכול לצאת שעה אחת

עין משפט נר מצוה

י א מיי' פ"א מהלכות עבודת יוה"כ הלכה ג:
יא ב מיי' (פ"ג מהלכות משכב ומושב הל' ח) [פ"ה מהל' שגגות הל"ו]:
ג [רב אלפס שבועות פ"ב דף רלג.]:

תוס' ישנים (המשך)

ולפמ ביתו אבל בקונט' פי' מביתו למה פירש שהרי ע"כ לשכת פרהדרין לא היתה קדושה שאין ישיבה בעזרה אלא למלכי בית דוד וכ"ש שכיבה וקשה דהא קי"ל בפסחים פרק אלו דברים (דף סז.) ובתמיד (דף כח:) שבעל קרי משתלח חוץ לשתי מחנות אלא תפרש רבי' הזקן מביתו למה פירש [תפיה] פרישתו למקום שבעל קרי מותר ליכנס ואע"ג דבמילואים כתיב ופתח אהל מועד תשבו ומדקאמר תשבו ע"כ מחנה לויה היה וא"כ פירש מאשתו וי"ל דשאני אהרן שהיה צריך לקבל הזאת דמים כל שבעת ימי המילואים ואע"ג דבמתני' נמי תנן שהיה עובד כל שבעת הימים מ"מ אין זה כ"א מדרבנן וא"ת ומאי קאמר מביתו למה פירש והלא יש לו להיות תדיר במחנה לויה כמו אהרן ובניו שהיו יושבין תמיד פתח אהל מועד מהא דתניא בברייתא דמלאכת המשכן שכל שבעת ימי המילואים היה משה מעמיד המשכן ומפרקו פירוש היה מפרקו ומעמידו מיד אבל אם נפרש מעמידו בערב א) ומפרקו בבקר ב) ויומם ולילה דכתיבי בקרא לאו דוקא מחנה לויה אלא מקום מחנה לויה ואם כן ה"נ היו יכולין להפרישן ממחנה ישראל כמו שבטלה קדושת המשכן כשהיה מפורק כדאמרי' (בתענית) כשנגלה הפרוכת היו זבים ומצורעים נכנסים לשם ופירוש ראשון נכון: אבל בחד אחר מודו ליה. נראה נקטיה דאפילו בחד אחר מודו ליה דהא אף אי לא הוו מודו ליה הוי מצי למיפרך נמצא על שלו אי על שלה אותיום אי נמי חיישינן לספק נדה אבל ודאי נדה כגון על שלו או על שלה אותיום לא חיישינן ולא היינו מפרישין אותו בשביל כך. מ"ר: אימת טביל ליה בלילה למחר היכי עביד עבודה. דתנן (לקמן דף יח.) כל שבעת הימים זורק את הדם היינו דאי הוה טביל ביום הראשון אבל אם שימש מטתו בלילה שלפניו צריך להעריב שמשו:

א) [צ"ל בבקר]. ב) [צ"ל בערב].